

▶ LENGYELORSZÁG ÚTJA

A REGIONÁLIS TÁMOGATÁSOK ELŐSEGÍTIK AZ ORSZÁG NÖVEKEDÉSÉT ÉS MODERNIZÁCIÓJÁT

A *Panorama* interjút készítette a lengyel regionális fejlesztési miniszterrel, Elżbieta Bienkowskával, aki öt éve tölti be ezt a posztot, és jelentős mértékű regionális beruházás és növekedés ment végbe az irányítása alatt, hiszen Lengyelország részesült a legnagyobb összeggel az EU strukturális alapokból a folyó időszakban.

▶ **Lengyelország 2004-ben lépett be az Európai Unióba, és azóta jelentős előrelépést ért el, különösen az infrastruktúra fejlesztése területén. A GDP komoly növekedést mutat. Hogyan látja Lengyelországnak az ebben az időszakban elért fejlődését? Mire a legbüszkébb?**

Lengyelországban most is folyik az építkezés. Legtöbbet az infrastruktúrára fordítottunk, az úthálózatra, repülőterekre, vasútállomásokra. E nélkül aligha beszélhetnénk az ország modernizációjáról. Nehezen elérhető régiókban nem jönnek létre új vállalkozások. Az egyéb infrastrukturális fejlesztések terén mutatkozó elmaradásainkat is pótoltuk, azt, amit az EU csatlakozási szerződésünk részeként vállaltunk. Csatornarendszereket építettünk ki falusias területeken, és továbbfejlesztettük a vízellátási hálózatunkat. Megépítettünk és még továbbra is építünk számos szennyvízkezelő üzemet. Környezeti szempontból Lengyelország teljesen más ország, mint 10 évvel ezelőtt volt. Az innováció terén is számottevő eredményeket értünk el. Érkeznek a kutatási és fejlesztési támogatások. A felsőoktatási intézmények váltak az uniós finanszírozás harmadik legnagyobb kedvezményezettjeivé, így mára világszínvonalú műhelyekben és laboratóriumokban folyhat a munka. Az európai források hozzájárultak a gazdasági növekedés ösztönzéséhez és új állások megteremtéséhez.

▶ **Milyen sajátos erősségeik vannak a lengyel régióknak, és hogyan járulhatnak hozzá az ország gazdasági növekedéséhez?**

Minden régió más. Regionális Fejlesztési Minisztériumunk azt javasolja, hogy néhány kiválasztott területet támogassunk, azokat, amelyek egyedivé teszik a régiókat. A lengyel régiók ez idáig rendkívül jól használták fel az európai forrásokat. A regionális operatív programok keretében rendelkezésre álló 17 milliárd eurónak 82%-át sikerült felhasználni. Vitathatatlan, hogy az egész ország gazdasági sikere az egyes régiók sikerétől függ.

▶ **Miben fejlesztették a kohéziós politikai támogatások a lengyel régiók fejlődési potenciálját? Mik a konkrét, a polgárok számára érezhető eredmények?**

Az a legfontosabb eredmény, hogy 250 000 új munkahely jött létre, közülük 140 000 munkahely olyan cégeknél, amelyeket munkanélküliek alapítottak. Az európai források több mint 23 000 vállalkozásnak is segítséget nyújtottak, és közel 2 000 laboratórium és kutatóközpont modernizálására került sor. Szélessávú internet-hozzáférést biztosítottunk. Több mint 3 500 óvodát (ezzel 110 000 gyermeket) támogattunk, főképpen falusias területeken. A városi tömegközlekedést használó utasok is biztosan észrevették a fejlődést – számos városban uniós forrásokból vásároltak új villamosokat és buszokat. Mind többekben tudatosul az a sok kedvező változás, amelyet az uniós finanszírozás tesz lehetővé országunkban, és az, hogy miképpen könnyíti meg ez a pénz a hétköznapi életüket, hiszen látják az uniós projektek hatásait maguk körül.

▶ **A mazóviai (varsói) régió egy főre jutó GDP-je mára közelíti az uniós átlagát; ez a régió így ezentúl nem részesülhet az elmaradott régióknak szánt támogatásokból. Hogyan sikerült ilyen jó eredményt elérni? Módosulni fog a források felhasználása a következő programidőszakra?**

Nem szabad megfélemednünk róla, hogy a régió egészének jó eredményei nagymértékben a fővárosnak, Varsónak köszönhetőek. A mazóviai az első lengyel régió, amely átlépte az EU-régiókra az egy főre jutó átlagos GDP terén vonatkozó 75%-os küszöböt. Így Lengyelország első alkalommal vehet kétféle régiókat kategóriának szánt támogatásokat igénybe. A következő programidőszakra azt tervezzük, hogy a mazóviai regionális programnak nagyobb hányadát (körülbelül) 60%-át fogja biztosítani az Európai Regionális Fejlesztési Alap. Az Európai Szociális Alap regionálisan kezelt részesedése meg fog egyezni a többi régióéval. A fennmaradó erőforrásokat, amelyeket az ERFA (kb. 40%-ban) és az ESZA (kb. 25%-ban) biztosít, kifejezetten külön projekteken vagy országos programokban, speciális rendszabályok szerinti felhasználásra fogjuk kijelölni.

Elżbieta Bieńkowska
regionális fejlesztési miniszter, Lengyelország

„Senki sem kétli, hogy az egész ország gazdasági sikere az egyes régiók sikerétől függ.”

▶ Az „Infrastruktúra és környezet” közel 30 milliárd eurós költségvetésével a strukturális alapok történetének legnagyobb operatív programja. Milyen előnyei és hátrányai vannak egy ilyen hatalmas programnak? Szerepelnek további autonóm országos programok a következő programidőszakra vonatkozó terveik között?

Az uniós finanszírozás legnagyobb hányada valóban az „Infrastruktúra és környezet” program részeként fog Lengyelországba érkezni. Jelenleg Lengyelország-szerre több mint 1800 társfinanszírozású projekt zajlik a programnak a keretében. Tiszta ivóvíz, új kulturális központok, korszerű felsőoktatási intézmények, jobban felszerelt kórházak és biztonságosabb utak – ez csak egy része az „Infrastruktúra és környezet” projekt keretében elvégzett munka eredményének. A sok és sokféle beruházással konkrét szükségletekre és problémákra nyújtunk megoldást polgárainknak ország-szerre. Arra számítunk, hogy ez a program folytatódik a következő programidőszakban is. Elsősorban a környezetvédelemmel kapcsolatos ügyekre, a klímaváltozást akadályozó, a hozzá való alkalmazkodást elősegítő tevékenységekre, továbbá a közlekedés és az energiaellátás biztonságosságára fog koncentrálni.

▶ A „Development of Eastern Poland” (Kelet-Lengyelország fejlesztése) nevű projekt öt régióra terjed ki. Kedvező a véleménye ezekről a multiregionális programokról?

A „Development of Eastern Poland” (Kelet-Lengyelország fejlesztése) program biztosítja a terület fejlesztésének legfontosabb forrásait. Hozzávetőleg 11 milliárd zlotyt allokáltunk erre a programra. Uniós forrásokból alakítunk ki technológiai parkokat, ipari inkubátorokat és beruházói szolgáltató-központokat, amelyek mind a vállalkozókat segítik cégük működtetésében. Az új elkerülő utaknak köszönhetően az átmenő forgalom egyre kevésbé zavarja a városközpontokat. Összesen majdnem 20 új elkerülő út és több száz kilométernyi közút kap forrásokat Kelet-Lengyelországban. A kelet-lengyelországi felsőoktatási intézmények is jelentős összegekhez jutottak. Körülbelül 100 000 hallgató veszi igénybe az új felsőoktatási infrastruktúrát. Szerintem ezek a kelet-lengyelországi régiók továbbra is rá fognak szorulni az uniós finanszírozásra. Jelenleg dolgozunk a minisztériumban a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó új kelet-lengyelországi programon. Ezenkívül ezek a régiók az országos programoknak is kedvezményezettjei lesznek, továbbá menedzselni fogják saját regionális operatív programjaikat.

Az A1-es autópálya új szakaszának építése

A Włocławek-Gdynia gázvezeték

„Mind többekben tudatosul az a sok kedvező változás, amelyet az uniós finanszírozás tesz lehetővé országunkban, és az, hogy miképpen könnyíti meg ez a pénz a hétköznapi életüket, hiszen látják az uniós projektek hatásait maguk körül.”

►Nőni fog a régiók szerepe a következő programidőszakban?

Egyértelműen nőni fog a régiók szerepe a következő programidőszakban. Biztos, hogy több pénzről fognak maguk rendelkezni. Nagymértékben a regionális hatóságok fognak dönteni az uniós források pontos felosztásáról. A Regionális Fejlesztési Minisztérium csak általános irányelveket készít az új programidőszakra.

►Milyen fő prioritásokat határoztak meg a 2014-2020 közötti programidőszakra?

A 2014-2020 közötti időszakban megváltozik a kohéziós politika: azokra a beruházásokra fog irányulni, amelyeknek a legnagyobb sokszorozó hatásuk lesz a gazdaságra. Az Európa 2020 stratégia célkitűzéseivel összhangban jelentős növekedésre számítunk a tudományos kutatásra, technológiai fejlesztésre, innovációra és a vállalkozásokra fordított kiadásokban. Az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaság is sokkal fontosabbá válik. A regionális közigazgatási szervek több forrással fognak rendelkezni, mint jelenleg. Több támogatást kapnak az induló vállalkozók, valamint a munkamagánélet egyensúlyának javítását célzó intézkedések,

Az Alvernia Filmstúdió

A Lengyel-Amerikai Szívklinika kutatás-fejlesztési központja

Új buszok Białystokban

például a munkahelyi bölcsődék-óvodák és a távmunka-lehetőségek kialakítása. Továbbra is a fenntartható közlekedés fejlesztéséé lesz a legnagyobb hányad. Lesz pénz az infrastruktúra, a közúti és vasúti összeköttetések fejlesztésére, továbbá a környezetvédelmi és energetikai beruházásokra, különös tekintettel a „zöld” energiára.

▶ 2013 júniusáig Lengyelország tölti be a Visegrádi Csoport elnöki feladatait. Mivel jár ez, és hogyan hat a kohéziós politika jövőjére?

2012. július 1-jén vettük át a Visegrádi Csoport elnökségét, és egy évig szolgálunk ebben a minőségben. Elnökségünk kulcsjelentőségű időszakra esik: tartama alatt zárjuk az EU-költségvetés jövőjére vonatkozó tárgyalások eredményét. Csehországgal, Szlovákiával, Magyarországgal közösen, illetve Szlovénia bevonásával kialakítottuk a visegrádi négyek álláspontját a 2014-2020 közötti időszak kohéziós politikájára vonatkozóan. Az említett országok külügyminiszterei október 12-én közös közleményt adtak ki Katowicében a kohéziós politika jövőjéről vonatkozó tárgyalási folyamattal kapcsolatban. Arra törekszünk, hogy a kohéziós politika megmaradjon olyan fejlesztési politikának, amelynek az előnyeit az unió minden tagállama és régiója élvezzi, és amelyek

pozitív a hatása a munkaerőpiacra, a növekedésre, valamint az európai gazdaság innovációjára és versenyképességére. A közös nyilatkozat fontos hozzájárulás az Európai Unióban zajló vitához. Megjeleníti a mi európai térségünk államainak közös álláspontját az új programidőszak kohéziós politikájának jövőbeli kialakítására és alapelveire vonatkozóan.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://www.mrr.gov.pl/ENGLISH/Strony/main_mrr_eng.aspx